

ВЪПРОСНИК ЗА КОМПЛЕКСЕН ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ

СПЕЦИАЛНОСТ "ИКОНОМИКА И ТЪРГОВИЯ"

---

1. Изисквания към оптималната търговска дейност: обща характеристика и съдържателни елементи.
2. Форми за осъществяване и развитие на търговията: класификационна структура и концепции за развитието на търговските структури.
3. Правни аспекти на търговския бизнес.
4. Търговска информационна система: същност и елементи.
5. Пазарни измерения на търговския бизнес: концепции за същността на пазара, пазарен механизъм, възможности за регулиране на равновесието на пазара.
6. Конкуренцията в търговския бизнес: същност, значение, видове, фактори.
7. Маркетингов подход към потребителското поведение: анализ на потребителите, основни елементи на потребителското поведение.
8. Стокови запаси: същност, необходимост, видове, обращаемост.
9. Ценообразуване в търговията: цели, фактори, методи, политики, адаптиране на цените към пазара.
10. Търговски надбавки: същност, съдържание, видове.
11. Същност на управлението на човешките ресурси. Стратегическо и оперативно управление. Модели на управление на човешките ресурси.
12. Формиране на човешките ресурси – същност и фактори. Набиране на персонал. Източници за набиране на персонал.
13. Подбор на персонал – същност и стратегии. Методи за подбор на персонал. Дискриминация в труда – същност и форми.
14. Работна заплата – същност и елементи. Фактори, определящи работната заплата. Определяне на брутната работна заплата – системи за заплащане.
15. Обучение на човешките ресурси – същност и етапи. Методи за обучение.
16. Същност и особености на логистиката на снабдяване и на производствената логистика. Системи за управление на материалните потоци в производството.
17. Същност и особености на дистрибуционната и обратната логистика.
18. Същност, задачи и значение на транспорта. Предимства и недостатъци на видовете транспорт.

19. Логистиката в системата на фирменото предприемачество – същност, място и роля.
20. Търговска логистика – същност, място и роля във фирменото предприемачество. Тенденции. Търговски вериги. Търговски центрове.
21. Основни проблеми на организацията на търговията.
22. Развитие на търговията в България в условията на пазарна икономика.
23. Организация, функции, структура и системи на апарата на управление на търговските предприятия.
24. Специализация и концентрация на търговската мрежа на дребно.
25. Териториално разполагане, форми на изграждане, модернизация и реконструкция на търговската мрежа на дребно.
26. Основни проблеми в развитието на търговската мрежа на дребно и фактори за подобряване на използването ѝ.
27. Основни проблеми в развитието на складова мрежа на търговията и фактори за подобряване на използването ѝ.
28. Проблеми на организацията на труда в търговията и основни насоки за усъвършенстване.
29. Стоков асортимент и допълнителни услуги в търговията – същност, видове, формиране и регулиране, показатели за оценка.
30. Култура на търговското обслужване – същност, елементи, показатели, проблеми и перспективи.
31. Стокодвижение – същност, принципи, фактори и звенност.
32. Канали и форми за реализация на стоките на дребно – същност, предимства, състояние.
33. Проблеми на рекламата в търговията – същност, задачи, организация, средства.
34. Организация на закупуването на стоки при търговията на едро – източници и форми.
35. Организация на продажбите на стоки в търговията на едро – канали и форми.
36. Технология на складовите операции в търговията.
37. Проблеми на ефективността в търговията – същност, критерии, подходи.
38. Основни показатели при определяне на икономическия ефект и ефективност в търговията.
39. Основни показатели при определяне на социалния ефект и ефективност в търговията.

40. Фактори и резерви за повишаване ефективността на търговията.
41. Същност и принципи на финансовия мениджмънт на търговската фирма.
42. Същност и източници на капитал в търговията. Капиталова структура, финансов ливъридж, цена на капитала.
43. Основни показатели за финансов анализ на дейността на търговско предприятие – ликвидност, платежоспособност, дейност и рентабилност.
44. Капиталово бюджетиране – същност и методи за оценка на инвестиционни проекти в търговския бизнес.
45. Същност и основни характеристики на акциите и облигациите. Цена на акцията и стойност на търговската фирма.
46. Финансово планиране в икономиката и търговията – същност, видове и методи.
47. Същност, място, роля, принципи на стратегическото планиране, тактическо и оперативно планиране в системата за управление на търговската организация.
48. Стратегически анализ на вътрешната и външната среда на търговската фирма.
49. Същност, съдържание, изисквания на информационната база на планирането и анализа.
50. Теоретико-методологически основи на икономическия анализ на търговската дейност – същност, задачи, функции, обекти и методи.
51. Съдържание, показатели, методи, форми, степени на детайлизация при прогнозиране и планиране на общия обем и продуктовата структура на продажбите.
52. Планиране, прогнозиране и анализ на стоките запаси и скоростта на обръщението им – обекти и методика.
53. Планиране и икономически анализ на трудовия ресурс, степента на използването му и на средствата за заплащане на труда – същност, показатели и методика.
54. Планиране и анализ на нетекущите (дълготрайни) активи на търговската фирма – обекти, показатели и методика.
55. Планиране и анализ на общата сума, равнището и структурата на разходите на фирмената дейност.
56. Анализ, планиране и прогнозиране на доходите, печалбата и рентабилността на търговското предприятие – същност, задачи, показатели и методика.

Приет на 19.01.2022 г.

Действащ от лятна държавна изпитна сесия на учебната 2021/22 г. (м. юни 2022 г.)

Катедра "Икономика и управление на търговията и услугите"